

Ботуши
АЛЕКСАНДЪР ШПАТОВ

И ето как в този късен предколеден бостънски следобед, само двадесет минути, след като ги бе купила, Мартина връща въпросните италиански ботуши заедно с касовата бележка за над 450\$ и си иска парите обратно.

- But, please, has something wrong happened? - пита загрижено симпатичната девойка зад щанда, но знае, че каквото и да ѝ се отговори, тя по закон така или иначе е длъжна да върне парите на клиента.

- Well... – започва Мартина, но после осъзнава, че просто няма как да ѝ обясни.

Няма как да ѝ обясни, че като излезе от ритейл центъра изведнъж и без каквато и да било конкретна причина се сети как преди малко повече от десет години наместо в лъскави магазини с красиви продавачки и изискани консултанти, с баща ѝ отиваха да ѝ избират обувки из епичните и почти митични сергии на Илиянци, чак когато миналогодишните маратонки се протриваха окончателно и на двата крака. Можеше ли девойчето изобщо да разбере какво означава да се лашкаш в трамвая от единия до другия край на града в трепетно очакване за някакви си отвратително долнокачествени турски маратонки Nice или Adibas, които обаче с малко повече въображение (което на нея определено не ѝ липсваше) можеха да минат за оригинални, поне докато на третата седмица не са започнали да се разлепят... Абсолютно невъзможно и ненужно! Че тя дори не знаеше къде е София!

А можеше ли да ѝ обясни за блоковете в София? Можеше ли въобще да ѝ обясни колко е важно човек да има мазе и че именно заради това във високите блокове в България има *цял специално преустроен междинен етаж с мазета*, за да може всеки живущ да има достъп до тази върховна ценност. Дали въпросната продавачка можеше изобщо да си представи какво означава да живееш на такова място с два метра таван, с двайсет сантиметрови прозорчета и опасан отвсякъде от тръби и преливници. Знаеше ли тя какво означава никога да не си празнувал рождения си ден, защото винаги те е било страх съучениците ти да не разберат къде живееш (и непрестанно да лъжееш, че имате къща в Драгалевци, а понякога да добавяш и още една в Копривщица).

И понеже сега даде 450 долара за едни нищо и никакви лъскави ботуши, можеше ли девойчето от другата страна на щанда да си представи какво означаваха за Мартина 450 долара през 1996-а? Че тогава това бяха парите на семейството за поне 6 месеца напред! И докато тя си е играла в Америка на скрабъл и монополи, Мартина и нейните съученици имаха следното забавление по пътя за училище – да засекат колко е обменния курс на долара и марката в квартала и след това да се надпреварват да предполагат с колко ще се е вдигнал, докато пристигнат в центъра (а после да си купуват банички по двойки, защото почти нямаше детенце, на което парите да му стигаха за една цяла закуска).

Впрочем училището, напук на немотията, беше отлично, каквито между другото бяха и оценките ѝ, примесени с подобаващо количество участия по олимпиади и състезания. „Ще ти купя нови маратонки, само ако имаш пълно шест за годината” - казваше баща ѝ, за да я мотивира и ето, че наистина успяваше. Всяка година в началото на юли, те тръгваха с трамвая, прекосяваха целия град и се озоваваха сред лабиринтите от щандове, складове и сергии на Илиянци. После обикаляха всичко до най-затънтения и далечен ъгъл, за да се убедят, че наистина са намерили най-здравите, евтини и прилични маратонки, баща ѝ щедро плащаше, тя веднага си ги обуваше и отиваха някъде да пият по една фанта...

Well... – още веднъж повтаря Мартина на продавачката и неусетно продължава на български – не ми е удобно да ги нося.

– I beg your pardon?- неразбиращо се обръща към нея девойчето.

После нещата се пооправиха. Най-после построиха новия им апартамент, баща ѝ си намери далеч по-святна работа и дори ѝ купи нормални обувки за рождения ден, който тя най-накрая успя нормално да отпразнува със съучениците си. След това я приеха тук в Америка, следването ѝ също мина отлично и ето я сега – млад икономист-анализатор с такива перспективи, че направо свят да ти се завие...

- Sorry – съвзема се Мартина – I simply don't feel comfortable in these boots, that's all.